מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את שלבי העלילה: אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית וסיום
- לזהות כל שלב בדוגמאות מהסיפור
- לתרגל כתיבה של שלבי עלילה

גרסת חנ"מ – פחות פריטים, עד 3 אפשרויות בחירה, בנק מילים, גופן מוגדל ושורות כתיבה רחבות. מומלץ להקריא את ההוראות בקול ולעבוד חלק אחר חלק, בלי הגבלת זמן.

חלק א' – הבנת המושגים

1. ב – מכירים דמויות, מקום וזמן
2. ב – הבעיה שמניעה את העלילה
3. ב – הרגע המתוח והחשוב ביותר

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – אקספוזיציה היא תחילת הסיפור, השיא הוא הרגע המתוח ביותר
2. נכון – כך נאמר בדף - הקורא משלים בעצמו
3. לא נכון – תפנית היא שינוי שאחריו שום דבר אינו כמו קודם

חלק ג' – השלימו את המושג החסר

1. אקספוזיציה
2. סיבוך
3. שיא

חלק ד' – התאימו מושג לדוגמה

- 1 – ג (לוחמת אש בודקת מגדל בכפר קטן)
- 2 – א (דנה צריכה לבחור בין מבחן לחתונת אחותה)
- 3 – ד (הגשר מתחיל לקרוס עם הילדים עליו)
- 4 – ב (הילד פותח דלת ומגלה שהכיתה מחכה לו)

חלק ה' – סדרו את שלבי העלילה בסדר הנכון

1. אקספוזיציה - הכרת הדמויות והמקום
2. סיבוך - הבעיה מתחילה
3. שיא - הרגע המתוח ביותר
4. תפנית - שינוי בכיוון העלילה

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. בדקו שהתלמיד כלל את כל חמשת השלבים בסדר הנכון ושהם מזוהים נכון

כרטיס יציאה – מה לחפש

- אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית, סיום
- בסגור יודעים את הסוף, בפתוח לא
- מאבק בתוך הדמות עצמה, למשל התלבטות קשה

טיפים להפעלה:

- אפשר לקרוא בקול את הדוגמאות מהדף לפני התרגול כדי לחזק הבנה
- משחק ההתאמה מתאים לעבודה בזוגות
- במשימת הכתיבה החופשית אפשר לתת לתלמידים לשתף בקול את הסיפור שכתבו

דף תרגול: עלילה ומבנה הסיפור

דף התלמיד/ה חנ"מ

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל סיפור יש מבנה עלילה עם שלבים קבועים: פתיחה, בעיה, רגע מתוח, תפנית וסיום.
בדף הזה נתרגל לזהות ולכתוב כל שלב.

בנק מילים: אקספוזיציה | סיבוך | שיא

1 חלק א' – הבנת המושגים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קורה באקספוזיציה?

א) הבעיה נפתרת ב) מכירים דמויות, מקום וזמן ג) מגיעים לרגע המתוח ביותר

2. מהו סיבוך בעלילה?

א) סוף הסיפור ב) הבעיה שמניעה את העלילה ג) תיאור המקום

3. מה זה שיא?

א) תחילת הסיפור ב) הרגע המתוח והחשוב ביותר ג) שם הדמות הראשית

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אקספוזיציה היא הרגע המתוח ביותר בסיפור	☐	☐
2	סיום פתוח משאיר את הקורא עם שאלות	☐	☐
3	תפנית היא שינוי שלא משנה כלום בסיפור	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המושג החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. בתחילת הסיפור מכירים את הדמויות ואת המקום - זהו שלב ה_____

2. הבעיה שמניעה את העלילה נקראת _____

3. הרגע המתוח ביותר בסיפור נקרא _____

4 חלק ד' – התאימו מושג לדוגמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אקספוזיציה	___	**א.** דנה צריכה לבחור בין מבחן לחתונת אחותה
2. סיבוך	___	**ב.** הילד פותח דלת ומגלה שהכיתה מחכה לו
3. שיא	___	**ג.** לוחמת אש בודקת מגדל בכפר קטן
4. תפנית	___	**ד.** הגשר מתחיל לקרוס עם הילדים עליו

5 חלק ה' – סדרו את שלבי העלילה בסדר הנכון

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	סיבוך - הבעיה מתחילה
☐	אקספוזיציה - הכרת הדמויות והמקום
☐	תפנית - שינוי בכיוון העלילה
☐	שיא - הרגע המתוח ביותר

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו סיפור קצר (5-6 משפטים) שכולל את כל שלבי העלילה: אקספוזיציה, סיבוך, שיא, תפנית וסיום. סמנו ליד כל חלק איזה שלב זה.

כרטיס יציאה

מהם חמשת שלבי העלילה בסדר הנכון?

מה ההבדל בין סיום פתוח לסיום סגור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀